

orkest

Nota
bene

presenteert o.l.v. Casper Zelissen

DE NIEUWE WERELD

Zaterdag 17 januari 20:00 uur

Zondag 18 januari 15:00 uur

Wilhelminakerk
Hobbemastraat 35, Utrecht

Regulier 9 euro
Kinderen tot 12 jaar 4,50 euro

Reserveren? info@orkestnotabene.nl

www.orkestnotabene.nl

Ontwerp: Stephanie Rodger www.stephanierodger.com

Programma 'De Nieuwe Wereld'

De Nieuwe Wereld is de tiende productie van Orkest Nota Bene, waarin we u meenemen in de muziek van de nieuwe wereld in al haar verschijningsvormen. Ook voor onszelf breekt een nieuwe wereld aan, want voor het eerst in ons bestaan zullen wij een gehele symfonie ten gehore brengen. Dit kan binnen het thema niet een andere zijn dan Symfonie nr. 9 “Uit de Nieuwe Wereld” van Dvořák.

In het tweede gedeelte van het programma, vertolken wij andere interpretaties van de nieuwe wereld. Zo verandert op de wereld ook de natuur en alles wat daarin leeft. De geprezen filmdocumentaire “De Nieuwe Wildernis” over de Oostvaardersplassen laat dit treffend zien. Wij spelen een stuk uit de soundtrack. Met het begrip de nieuwe wereld wordt ook vaak de continenten aangeduid die door de Europeanen zijn ontdekt na 1492, in het bijzonder Noord-Amerika. Als eerbetoon spelen we een omstreden bewerking van het volkslied van de Verenigde Staten. Ook filmmuziek van klassieke en typisch Amerikaanse westerns passeren de revue.

Veel luisterplezier!

Bestuur Orkest Nota Bene

Marije Bazuin

Corine Vos

Olav Lamme

Annet Holst

De Nieuwe Wereld

Symfonie nr. 9 "Uit de Nieuwe Wereld"

Antonin Dvořák

I Adagio

II Largo

III Scherzo

IV Allegro con fuoco

Pauze

Star Spangled Banner

Igor Stravinsky

Spring Resurrection

Bob Zimmerman

Eleanor Rigby

Lennon / McCartney

Magnificent Seven

Elmer Bernstein

Nothing Else Matters

Symfonie & Metallica

Moment for Morricone

Ennio Morricone

Eind 19e eeuw bestond er in de Verenigde Staten een grote behoefte aan Amerikaanse nationale muziek. "Helaas" schreven Amerikaanse componisten vooral 'Europese' stukken en vertrokken naar Duitsland om daar een goede muzikale opleiding te volgen.

Dvořák daarentegen liet zich niet alleen inspireren door de klassieke leer maar ook door volksmuziek uit zijn Tsjechische geboortegrond en had interesse in 'native-American' muziek (oftewel: muziek van de indianen) en Afro-Amerikaanse invloeden. Hierdoor was hij voor de VS de aangewezen componist om een basis te leggen voor de nationale muziek. Met een salaris wat zo'n 20x hoger was dan in zijn geboorteland, wist het conservatorium van New York Dvořák over te halen om naar Amerika te komen.

"Blijkbaar moet ik ze de weg naar het beloofde land wijzen en naar het koninkrijk van een nieuwe, onafhankelijke kunst; kortom, om een nieuwe, nationale muziek te scheppen" schreef hij neer huis. Samen met het feit dat zijn komst samenviel met de viering van Columbus' ontdekking van Amerika versterkte dit zijn gevoel van belast te zijn met een bijzondere missie.

Echter: symfonie nr. 9 is toch vooral een liefdesverklaring naar het vertrouwde geboorteland van Dvořák.

Hoe 'Amerikaans' dit werk is, en hoeveel volksmelodieën Dvořák erin gebruikte, vormt nog steeds de inzet van menig muzikaal debat.

Orkest Nota Bene speelt de gehele symfonie, bestaande uit vier delen.

Adagio

Het thema is volgens sommigen geïnspireerd op indiaanse muziek. Anderen herkennen er een polka of boerendans uit Midden-Europa in. Het thema wordt steeds harder in volume, wat door sommigen wordt vertaald als het kloppende hart van New York.

II Largo

Deze aangrijpende treurzang heeft betrekking op het lijdendicht van Hiawatha nadat zijn trouwe metgezellin Minnehaha was overleden. De hobo speelt de melancholische hoofdmelodie.

III Scherzo

Dvořák heeft zich voor dit deel laten inspireren op Hiawatha's bruiloftsfeest waarop de indianen dansen. Critici herkennen er echter ook een typisch Tsjechische wals in.

IV Allegro con fuoco

In dit deel komen de thema's uit de eerste drie delen nog eens terug. Volgens muzikrecensenten klinkt hierin Dvořáks sterke terugverlangen naar zijn geboorteland door.

Star-Spangled Banner

-

Igor Stravinsky

De Star-Spangled Banner ("de met sterren versierde vlag") is sinds 1931 het officiële volkslied van de Verenigde Staten. In de wet is zelfs vastgelegd dat de Star-Spangled Banner alléén in de oorspronkelijke staat ten gehore mag worden gebracht en niet bewerkt mag worden of in medley's worden gebruikt. Wetsovertreding betekent een boete van 100 dollar.

Stravinsky's onconventionele akkoordswijziging in zijn arrangement van het volkslied viel dan ook niet in goede aarde bij de politie van Boston in 1944. Gelukkig spelen wij deze bewerking in de Wilhelminakerk in Utrecht waar wij boetevrij Stravinsky's versie van de Star-Spangled Banner zullen spelen.

Spring Resurrection (uit: De Nieuwe Wildernis)**- Bob Zimmerman**

De Oostvaardersplassen: een paradijs in de lente en zomer maar in de winter een grimmig oord. Voedsel is schaars en de dieren in het natuurgebied moeten belangrijke keuzes maken om in leven te kunnen blijven. De film De Nieuwe Wildernis laat 'the circle of life' zien in dit unieke landschap. Wij spelen voor u het deel dat hoort bij het begin van de lente.

Eleanor Rigby**-****Lennon / McCartney**

The Beatles zijn in Amerika de best verkopende artiest en kan daarom niet ontbreken in Nota Bene's "De Nieuwe Wereld". Met het nummer Eleanor Rigby brak voor The Beatles zelf een nieuwe wereld aan. De band evolueerde van een popband met live optredens naar een meer experimentele en studiogeoriënteerde band. Zo speelde geen enkele Beatle de muziek van Eleanor Rigby maar lieten ze zich begeleiden door violen en celli. Douwe Evert Dijkstra maakte voor Nota Bene een arrangement waar ook de blaasinstrumenten aan bod komen.

The Magnificent Seven**-****Elmer Bernstein**

The Magnificent Seven (1960) is een typisch Amerikaanse western-film en een remake van de Japanse versie Seven Samurai. De film gaat over een groep van zeven Amerikaanse 'revolverhelden' die worden ingehuurd door een klein boerendorpje in Mexico om de inwoners te beschermen tegen de bandieten die elk jaar het dorp overvallen. Filmproducent MGM is bezig met een remake, waarbij afgelopen herfst Denzel Washington al is bevestigd als één van de zeven helden. De filmmuziek is geschreven door Elmer Bernstein. Wij spelen voor u de themesong.

Nothing Else Matters

-

Metallica

Honderd jaar na de komst van Dvořák in Amerika, bracht de Amerikaanse heavy-metal band Metallica de hit "Nothing Else Matters" uit. De zanger en gitarist James Hetfield schreef het nummer terwijl hij met z'n vriendin aan de telefoon was. Hij had dus nog maar één hand over om op z'n gitaar te spelen. De tonen uit z'n open snaren werden de beginakkoorden van het nummer. Toen de drummer van Metallica het hoorde werd hij razend enthousiast en brachten ze het nummer uit. Het werd een grote hit.

Dat heavy-metal en klassiek goed te combineren zijn bewees de band toen in 1999 het album "Symphony & Metallica" live werd opgenomen met het "San Francisco Symphony Orchestra". Deze versie van Nothing Else Matters werd opnieuw een grote hit. Orkest Nota Bene speelt voor u een bewerking van deze latere hit -maar nu zonder band- gearrangeerd door onze contrabassist Olav Lamme.

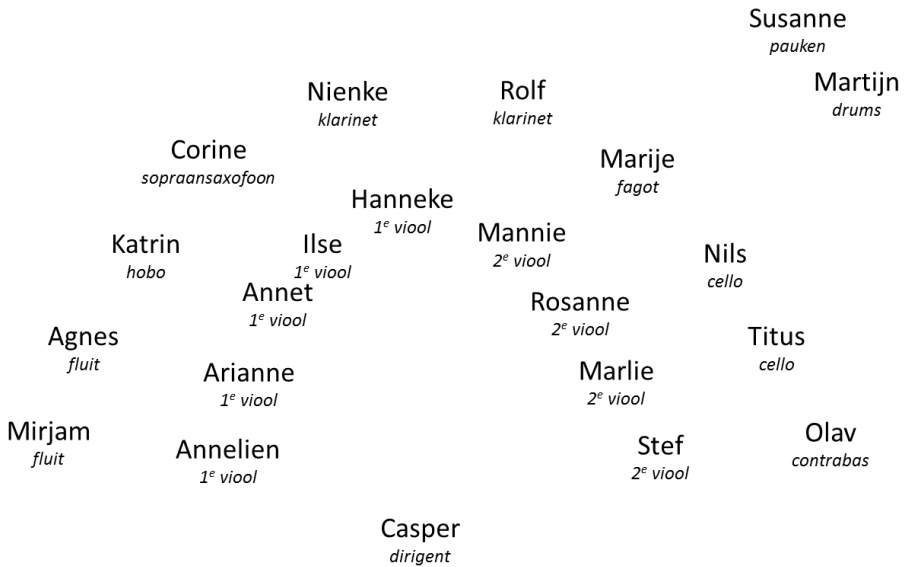
Moment for Morricone

-

Ennio Morricone

Deze tijdloze filmmuziek brengt u in de sfeer van het wilde westen. Once Upon a Time in the West geldt al decennia lang als een van de beste westernfilms. De filmmuziek werd gemaakt door Italiaan Ennio Morricone, die ook vele andere films van muziek voorzag. Moment for Morricone werd door Johan de Meij gearrangeerd in 1980 en bestaat uit een medley van Morricone; drie verschillende thema's uit "Once Upon a Time in the West" en twee uit "The Good, the Bad and the Ugly". In één van de thema's hoort u het galopperen van de paarden, mede mogelijk gemaakt door onze dirigent Casper Zelissen die op een woensdagmiddag een kokosnoot te lijf is gegaan.

Wie zijn wij

Word Vriend van Orkest Nota Bene

Wilt u naast het bezoeken van onze voorstellingen het orkest verder financieel ondersteunen? Word dan vriend van Nota Bene. Met uw bijdrage kunnen wij ook in de toekomst concerten blijven verzorgen!

Als vriend van het orkest krijgt u twee maal per jaar, halverwege het productieseizoen, een nieuwsbrief met een voorproefje van onze voorstellingen en de laatste wetenswaardigheden over het orkest. Daarbij krijgt u uiteraard als eerste de uitnodiging voor onze concerten.

Voor meer informatie stuurt u een e-mail naar info@orkestnotabene.nl.